

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#)[View this email in your browser](#)

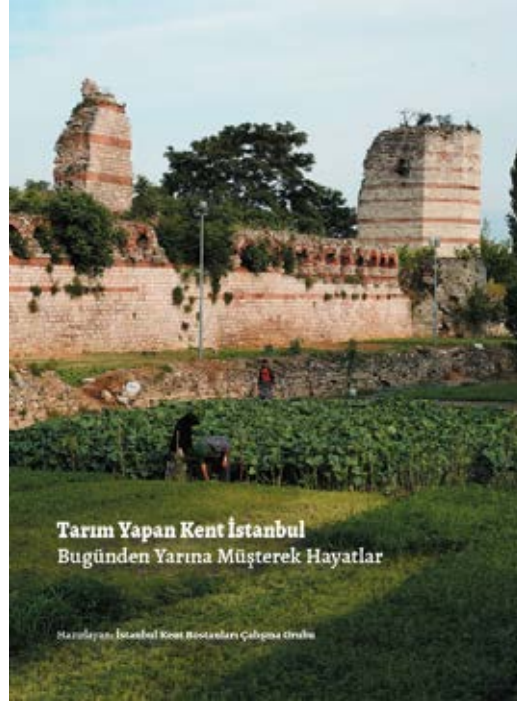
ADİL GIDA TOPLULUĞU BÜLTENİ

Merhaba,

Adil Gıda Topluluğu'nun aylık bültenlerinin üçüncüsüyle selamlıyoruz sizleri. Elimizde biriken, derlenmesi ve duyurulmasının önemli olduğunu düşündüğümüz malzemeler elverdikçe bu bültenleri zaman zaman belli bir temaya hasretmenin anlamlı olacağını düşündük. Bu da tematik bültenlerden ilki ve teması "Kentsel Tarım". Evet moderatör biraz taraflı davranmış olabilir :)

Dünyada ve Türkiye'de kentleşme artmaya, kentler koca birer parazit gibi yaşamaya, yakın-uzak her türlü kaynağı sömürmeye ve kirletmeye devam ettiği sürece, kentlerin ekolojik dönüşümü ve bunda gıdanın rolünün neler olabileceğini konuşmaya da devam edeceğiz gibi görünüyor. Özellikle idari coğrafyası itibarıyla nerenin mahalle nerenin köy olduğunun muğlaklaştığı, bu muğlaklığın sınırsız yağmacılıkla el ele gittiği, kentsel rantın bütün arazileri yuttuğu Türkiye'de işler daha da karmaşık. Adil gıda burada kritik bir önem taşıyor, zira üretiminden nakliyesine kadar her aşamasında doğa ile kurduğu ilişki bambaşka. Adil gıda içerisinde de, kentlerin ekoloji odaklı dönüşümünde de büyük bir rol oynama potansiyeline sahip "kent tarımı" konusu da ayrıca önemli. Gündemi giderek daha fazla işgal eden "kent tarımı" başlığı her kesim tarafından aynı şekilde tanımlanmıyor. Çoğu zaman topraksız tarım ile, akıllı tarım teknolojileri ile, ekosistemden tamamen kopuk sistemler ile anılan veya sadece hobicilik ile özdeşmiş gibi algılanan kent tarımı bunların çok ötesinde anlamlara ve etkilere sahip. Bültende sunduğumuz materyal kent tarımı üzerine eyleyen, düşünen, yazan-çizen çok farklı aktörlerin ürünlerini derliyor. Bunlar arasında farklı görüş dile getirenler de mevcut; bütün yaklaşımları ve güncel gelişmeleri bilmenin önemli olduğu kanısındayız.

Elinizdeki yoğun içerikli bir bülten ama bu alandaki deneyimlerin ve yazılı, sözlü, görüntülü kayıtların tamamını aktarmaktan çok uzak. İyi ki de öyle. Umuyoruz ki kent bahçeleri, şehir çeperi tarlaları, mahalle bostanları, çatı sebze yatakları daha da yaygınlaşır.

ÇEVİRİMİÇİ YAYIN ÖNERİLERİ

İstanbul Kent Konseyi – İstanbul Kent Bostanları Çalışma Grubu tarafından hazırlanan “Tarım Yapan Kent İstanbul – Bugünden Yarına Müşterek Hayatlar” [yönergesi](#)

Yönerge yazarlarından Ercüment Gürçay’ın, İstanbul bostanlarına ve kent tarımına dair, yönergeyi de tanıtan [yazısı](#)

2022 yılında Beykoz Belediyesi tarafından düzenlenen Kent Tarımı Sempozyumu [kitabı](#)

BASILY YAYIN ÖNERİLERİ

Mekanda Adalet Derneği'nin süreli yayını *beyond.istanbul*'un, editörlüğünü Suna Kafadar'ın yaptığı "[Mekanda Adalet ve Kent Tarımı](#)" temalı on dördüncü sayısı, editörünün kelimeleriyle, "bu dünyanın karşısına kolektif üretimden, yılların tecrübesinden, toprağın bilgisinden gelen eski ve yeni kavramlarla çıkarak çoğulcu bir dili ve sezgileri kuvvetli bir akli örgütlemenin yollarını arıyor. Üretim alanlarımızı, özyönetim irademizi ketlemeye, bizi tek ve ilerlemeci bir zamanda, sömürülerin oluşturduğu üretim ve tedarik zincirlerinde kısıtırmaya çalışan işgalin ortasında, Kavak incirinin kendine has lezzetini ve şehirdeki yılanların varlığını hatırlamak, enginarların olgunlaşmasını bekleyen hafızanın iştahını kabartmak istiyor." Yayını Postane Dükkan ve Pandora Kitabevi'nden edinmek mümkün.

Marmara Belediyeler Birliği tarafından yayınlanan Şehir & Toplum dergisinin Covid-19 pandemisini takiben 2022 yılında çıkardığı "[Gıda Krizi](#)" temalı sayısı kent tarımı da dahil olmak üzere gıda krizinin pek çok boyutunu ele alan yazılar içeriyor.

BELEDİYELERDEN KENT TARIMI ÖRNEKLERİ

Türkiye'deki pek çok belediye artık kent tarımının önemini kavradı gibi gözüküyor (veya yükselen bir trend olduğunun farkında olarak treni yakalamak adına hareket ediyor). Hepsine yer vermek mümkün değil; farklı özellikler taşıyan örnekleri derlemeye çalıştık.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Kadifekale'de yürüttüğü mahalle bostanları çalışması ailelerine sağlıklı gıda sağlamak isteyen kadınlara üretim imkanı sunan bir uygulama olmasıyla farklılaşıyor.

[İzmir'in mahalle bostanları: "Kış boyunca salatamız eksilmedi soframızdan"](#)

Bursa Nilüfer Belediyesi'nin kent merkezinde kurduğu bostanlarda Kent Konseyi ve Mahalle Komiteleri işbirliği halinde çalışıyor.

[Tarımda "Mahalle" Seferberliği](#)

Mersin Mezitli'de kent tarımı, belediye desteğiyle kurulmuş ancak belediyeden bağımsız olarak işleyen kadın kooperatifi eliyle, kadınlara gelir sağlama amaçlı bir iktisadi faaliyet olarak gerçekleştiriliyor.

[Apartmanların Gölgesinde](#)

İstanbul Silivri Belediyesi, kendi alanı üzerinde en fazla tarımsal üretim yapan belediye olmasıyla öne çıkıyor.

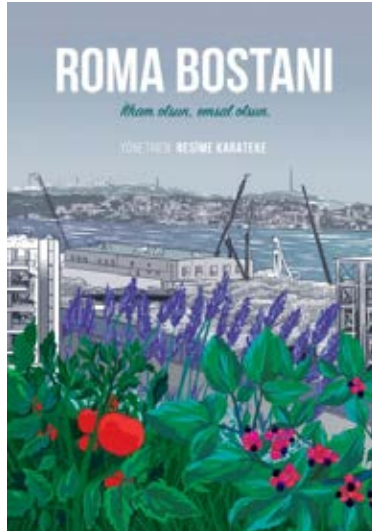
[Marmara Belediyeler Birliği Toplantısında Gıda Konuşuldu](#)

DÜNYADAN KENT TARIMI ÖRNEĞİ: KÜBA

Dünyada kentsel tarım çok büyük çeşitlilik arz eden ve çok yaygın bir uygulamalar bütünü. Buna ilerleyen bültenlerde yer veririz muhakkak. Bu sayıda, bu uygulamaların öncüsü olarak görülen Küba'yı iki yazı ile ele almakla yetinelim:

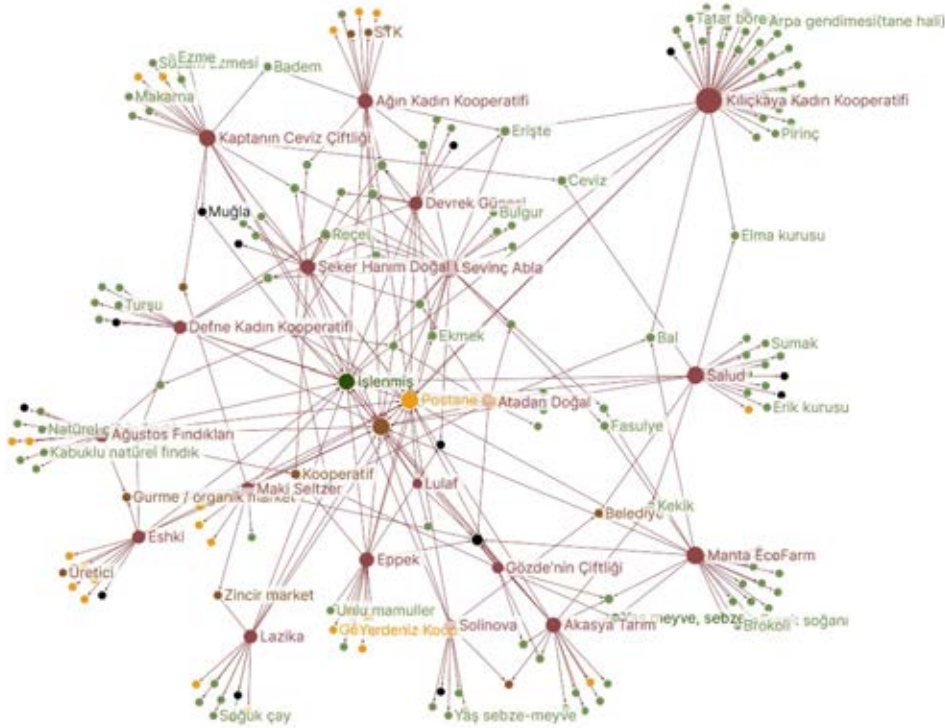
Aposto'nun çevre ve iklim gelişmelerine odaklanan bülteni Angst'te yayınlanan [Sürdürülebilir kent tarımı: 1990'lardan sonra Küba örneği](#)

Halk sağlığı uzmanı Akif Akalın'ın Sol'da yayınlanan Sınıfın Sağlığı blogu için kaleme aldığı [Kent tarımı, permakültür ve sağlık](#)

KOLEKTİF BOSTANLAR

Kentsel tarımın önemli örneklerinden bazılarını sakinlerin kolektif üretim yaptığı mahallelerde görüyoruz. Türkiye’den buna verilecek örnekler çok fazla değil bildiğimiz kadarıyla. İstanbul Cihangir’deki Roma Bostanı ise ilk akla gelenlerden biri. Postane emekçisi Nesime Karateke’nin gözünden [Roma Bostanı](#)

ADİL GIDA EKOSİSTEMİ HARİTASI

Postane, İyiEkim ve Graph Commons ortaklığında hazırlanan Gıda Adaleti Ekosistemi Haritası, adil gıda ekosisteminin paydaşlarına, unsurlarına ve ilişkilerine dair bir ağ veritabanı oluşturuyor. Harita, gıda ekosisteminde yer alan aktörlerin üretimlerini ve aralarındaki ilişkileri takip edilebilir hale getirmenin yanı sıra, sansürlenmeyen ve kamuya açık bir veri platformu sayesinde gıda ekosistemindeki bilgiye erişimi kolaylaştırmayı hedefliyor.

İlişkisel haritaya [Graph Commons](#) üzerinden erişebilir, haritalandırmaya dair üreticilerin de katılımıyla Postane'de gerçekleşen buluşmanın kaydını [buradan](#) izleyebilirsiniz.

ZENGİN BİR KAYNAK: EKO HARİTA

2015'ten bu yana interaktif, herkesin *ekolojik yerleşkelerini, çiftliklerini, eko-girişimlerini, ekoturizm ve kamp noktalarını, kent bostanlarını, ekoloji kolektiflerini, topluluklarını ve inisiyatiflerini, sivil toplum örgütlerini, ekoloji müzelerini, ekolojik pazarlarını, gıda topluluklarını, kooperatiflerini, bilgi bankalarını, ekoloji bloglarını, balkon bahçelerini, alternatif eğitim merkezlerini ve alternatif ekonomi sistemlerini* de olmak üzere ekleyebileceği bir yapıya dönüşen [EkoHarita](#), ilk kurulduğunda 50 nokta girişine sahipken şu an 255 noktaya sahip. Bu noktalar arasında kent tarımı başlığı altında yer alanlar da bulunuyor (ve daha neler neler).

Pandemi sırasında yaşanan bir teknik nedenden ötürü 2019 Nisan ayından bu yana güncellenmeyen harita için EkoHarita ekibi kolları sıvadı. Gelen 25 talep ile birlikte sizin de ileteceğiniz talepler birkaç ay içerisinde haritada görüntülenmeye devam edecek. İlgilenenleri ve haritada yer almak isteyen ekoloji temelli her türlü oluşumu, girişimi, kurumu [formu](#) doldurmaya davet ediyoruz.

EkoHarita websitesine girince hemen açılan sayfadan aylık bültene abone olmanızı da hararetle öneririz; ekoloji gündeminin nabzını en yakından ve en kapsamlı içerikle takip eden bülten odur.

TARİHTE VE BUGÜN İSTANBUL'DA KENTİÇİ TARIM

Bostanlar şehri İstanbul'un geçmişinde ve bugününde bostanlara dair epeyce malzeme mevcut, bazı söyleşilere burada yer veriyoruz.

Açık Radyo "Kültürel Miras ve Koruma" programında [Cemal Kafadar ile Yedikule Bostanları hakkında bir söyleşi](#)

Bir+Bir/Express'te [Yedikule ve Piyalepaşa tarihi bostanlarına dair bir söyleşi](#)

"Yerinde Konuşalım"dan [Kuzguncuk Bostanı'nı odağına alan bir İstanbul Bostanları söyleşi](#)

Görsel: *Times of Türkiye*

GÜNCEL BAZI GELİŞMELER

Kent tarımı denince akla mikro ölçekli uygulamalar geliyor genellikle, ancak gıda krizinin boyutları ve değişen paradigmlar sadece sade vatandaşları değil piyasa aktörlerini ve merkezi hükümeti de harekete geçiriyor. Bunların her zaman doğayı ve insanı önceleyen eylemler olmayabileceği hepimizin sahip olduğu vatandaşlık bilgisinde yazılı. Gelişmeleri bilmek ve izlemek, bütünün hayrına yaklaşımlara yönlendirmek için uğraşmak da vatandaşlık ve dünyadaşlık görevimiz. (Dünyadaşlık terimi için Burcu Meltem Arık'a teşekkür ederim.)

Medyascope'ta [CarrefourSA'nın kent tarımı modeli](#)

Anadolu Ajansı'nda [Tarım ve Orman Bakanlığının kent tarımı modeli](#) ve [devlet destekli kent tarımı uygulamasının yol haritası](#)

İZİ SÜRÜLESİ BİR ÇALIŞMA: ŞEHİR BAHÇELERİ

Şehir Bahçeleri balkon, bahçe, çatı ve teraslar merkezine alan şehir çiftçilerinin öz yaşam öykülerini konu alan bir belgesel.

Çalışmanın zengin bir içerik sunduğunu gösteren [sosyal medya hesabına](#) bakmanızı öneririz. Belgeselin fragmanını [buradan](#) izleyebilir, Açık Radyo'da film ekibiyle yapılan söyleşiye [buradan](#) erişebilirsiniz. Umarız filmi izleme şansımız da olur.

POSTANE KÜLTÜR DOĞA HİBE DESTEĞİ BAŞVURULARI AÇILDI

Postane Kültür Doğa Hibe Desteği gıda üreticilerinin kendi aralarında ve Adil Gıda Topluluğu üyeleri, STK'lar, inisiyatifler, araştırmacılar, sanatçılar, şefler gibi aktörlerle adil gıda üzerine işbirlikleri geliştirilmesini sağlayan bir destek mekanizmasıdır. Gıda üreticilerinin başka aktörlerle geliştireceği işbirliğini, topluluk örgütlenmesini, ve adil gıdanın üretimi, lojistiği, yaygınlaştırılması üzerine etki odaklı araştırma, içerik geliştirme ve uygulama projelerini teşvik etmektedir.

Detaylar ve başvuru formu için [tıklayınız](#).

ADİL GIDA TOPLULUĞU 17 ARALIK'TA KADIKÖY ÜRETİCİ PAZARI'NDA BULUŞUYOR!

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Tarihi Kadıköy Salı Pazarı'nda kurulan Üretici ve Kooperatif Pazarı (yaygın adıyla Kadıköy Üretici Pazarı), 2021 yılından beri her pazar günü İstanbullu çiftçi ve küçük üreticilerin ürünlerinin doğrudan tüketici ile buluşmasını sağlıyor.

Hem birlikte pazarı görmek, hem üreticilerle sohbet etmek için Adil Gıda Topluluğu olarak ilk buluşmamızı burada yapacağız. Pazar girişindeki gözlemcide görüşmek üzere!

Tarih: 17 Aralık Pazar

Saat: 12:00

Yer: [Üretici ve Kooperatif Pazarı](#)

WhatsApp topluluğuna üye olmak için [tıklayın!](#)